

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (3414) 2015 SEPTEMBER – RUGSĖJIS 9 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

LĖŠOS KAIP PRIEMONĖ

Išėivijos šventovėse pamaldų metu kiekviena sekmadienį per dalyvių rankas eina rinkliavų krepšeliai. Tuo solidariai prisidedama prie Bažnyčios išlaikymo.

Tam reikalingos lėšos, kurių stygius galėtų net siaurinti misijinę veiklą, užuot ją plėtus. Dauguma tikinčiųjų šitai supranta ir užtat aukų telkimą atitinkamai vertina. Specialiems projektams lėšos telkiamos taip pat aukų būdu, kad kiekvienas aukotojas jaustųsi esąs bendro darbo ir tų pačių siekių dalyvis. O tai jau labai padidina aukojimo reikšmę. Šiais metais Toronto katalikų arkivyskupija vykdo didelės apimties vą „Family of Faith“ (Tikinčioji šeima). Tikslas – sutelkti 105 milijonus dolerių. Sielovadiniame vą plane yra nurodytos penkios kryptys: parapijos gyvenimas, pašaukimas, katalikiškas teisingumo ir meilės siekis, krikščionybės skelbimas visuomenei ir katedra kaip mūsų misijos ženklas. Žinoma, ir mūsų lietuviškos parapijos dalyvauja tame vąje, kviesdamos savo parapijiečius stipriau aukomis paremti ne taip jau dažną, bet labai svarbų projektą. Toronto arkivyskupas kardinolas Thomas Collins savo kreipimesi į tikinčiuosius tarp kitko pažymi: „Savo pastoraciniu planu kviečiame kiekvieną arkivyskupijos kataliką apmąstyti mūsų kaip daugelio Dievo dovanų valdytojų vaidmenį, skatinantį gilų mūsų vidinį atsivertimą, kuris veda mus į dosnumą, labiausiai atskleidžiantį dalijantis su kitais laiku ir talentais“. Tai kvietimas ne tik sakyti ir vis kartoti, bet rodyti, kas iš tikrųjų esame. Kai kur šių dienų socialinių problemų painiavose ir renkamų valdžių pastangose slypi tuštuma, kurią lengvai užpildytų geriau suprastos krikščionybės praktika.

Kaip tyčia ar netyčia iškreiptai maišosi du svarbūs veiksniai – gyvenimo būdas ir mokslas. Jie dažnai sukelia svarbos ir pirmumo klausimus. Jų nederinant lieka pasirinkimas maždaug pagal principus – žinoti ar veikti. Krikščionybės samprata turėtų apimti abu. Žinojimas kaip gyventi ir negyventi pagal tai jau ir sukelia problemą, kuriai pateisinti ieškoma kelių, mažai su religija susijusių. Štai – visi taip daro; dabar tokia mada; nenoriu rodytis kitokiu; gali pakenkti karjerai; visi yra žmonės ir t.t. Nemažai tų prisitaikstymų „ėjimų su gyvenimu“ visiškai nesiderina su krikščioniško gyvenimo būdu. Nejučiomis prarandame praktiką, kuri labiausiai reikalinga ir yra skirta kelio esmė. Sudaryti tam tikrą medžiaginę aplinką tikėjimo stiprinimui – pastangos kilnios ir naudingos. Tačiau to neužtenka, ir tai negali būti idealas, kurio siekiame. Jau vien žinia, kad Jėzus gimė tvartelyje, o ne karališkuose rūmuose, daug pasako. Ir kaip tik čia turėtume ieškoti ir atrasti naudingą mokymą ir nurodymą. Deja, šita galimybė platėjančiuose materializmo potvyniuose daugelyje vietų jau tampa nebeatoma, arba geriausiu atveju nustumta į šalį kaip nebūtinai reikalingas gyvenimo priedas. Socialinių reikalų sprendimas atiduotas tariamiems žinovams, kurie pasaulį bando keisti arba jėga, arba beribe laisve. Tai iš esmės visiškai prieštarauja žmogaus gyvenimo tikslams ir pilnutinei gerovei. Materialinės vertybės, kokiu būdu ar forma jos bebūtų telkiamos, neturėtų būti sau tikslu. Jos turėtų padėti kurti pavyzdžius, nurodančius, kaip teisingą mokymą galima paversti gyvenimo būdu. **ČS**

ŠIAME NUMERYJE

Įamžintas istorinis Gotlando susitikimas – **1 psl.**
Nuo nepelnyto heroizavimo iki kulto – **2 psl.**
Mes išdainavom visas daineles... – **4 psl.**
Apie gyvenimą – rimtai ir šmaikščiai – **8 psl.**
Kunigai – Lietuvos laisvės kovotojai (pabaiga) – **10 psl.**
Kas naujo lietuviškose kapinėse? – **11 psl.**

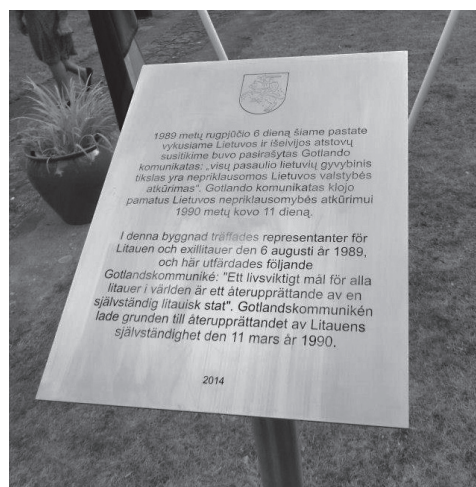
Rugiapjūtė. Iš Lietuvos liaudies buities muziejaus virtualios parodos „Tėviškė“ Ntr. Igno Minioto

Įamžintas istorinis Gotlando susitikimas

Rugpjūčio 21 d. Švedijos Gotlando salos Katamarsviko vietovėje esančiame Katamragardeno dvare buvo pagerbtas prieš 26 metus vykęs istorinis pasaulio lietuvių susitikimas, kurio metu buvo pasirašytas Gotlando komunikatas, parengęs kelią Kovo 11-osios – Lietuvos nepriklausomybės aktui atsirasti.

Iškilmėje, kurios metu buvo atidengta Gotlando komunikato sukakčiai skirta memorialinė lenta, dalyvavo Lietuvos seimo pirmininkė Loreta Graužinienė, Švedijos Karalystės Riksdago (parlamento) pirmininkas Urbanas Ahlinas, Gotlando regiono gubernatorė Cecilia Schelin Seidegard, istorinių Gotlando įvykių dalyviai – Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, buvęs Europos parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis bei Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, buvęs Europos parlamento narys, diplomatas Justas Vincas Paleckis. Renginio svečius pasveikino organizatoriai – Lietuvos ambasadorius Švedijoje Eitvydas Bajarūnas, Katamragardeno dvaro savininkas Jakobas Gustafssonas bei Lietuvos garbės konsulė Gotlande Dalia Andersson.

Ambasadoriaus E. Bajarūno nuomone, Gotlando komunikato sukakčiai skirta memorialinė lenta neabejotinai taps svarbiu Lietuvos ir Švedijos bendros naujos istorijos ženklu, liudysiančiu abiejų tautų draugystę.

Atminimo lenta Gotlande

Švedijoje, Gotlando saloje, Katamarsviko vietovėje, 1989 m. liepos 30 – rugpjūčio 6 d.d. vyko 36-oji Europos lietuvių studijų savaitė, kuriai baigiantis ir buvo pasirašytas labai svarbus Lietuvos netolimai ateičiai susitarimas. Į Europos lietuvių studijų savaitę tuo metu buvo susirinkę Lietuvos ir išėivijos politikai, visuomenės veikėjai, Jaunimo teatro aktoriai, kultūros atstovai. Dauguma dalyvių iš Lietuvos atplaukė jachtomis. Europos lietuvių studijų savaitėje dalyvavo daugiau kaip šimtas dalyvių ir svečių, ketvirtis – iš Lietuvos. Vieni iš svarbiausių Europos lietuvių studijų savaitės organizatorių buvo tuo metu Gotlando saloje gyvenęs iškilus emigracijos veikėjas, rezistencijos dalyvis Jonas Pajaujįs, dailininkas

Eugenijus Budrys, medikas Edvardas Varnauskas, Gintautas Būga ir kiti Švedijos lietuviai.

Švedijos Gotlando saloje 1989 m. rugpjūčio 6 d. Lietuvos ir išėivijos atstovai pasirašė Gotlando komunikatą, kuriame teigiama, kad „visų pasaulio lietuvių gyvybinis tikslas yra nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas“.

Pirmą kartą įvairių politinių jėgų atstovai – Lietuvos ir išėivijos – vieningai pareiškė nuomonę dėl pasaulio lietuvių ryžto siekti nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo. Šį svarbų Lietuvos ateičiai dokumentą atmintiniais 1989 m. pasirašė VLIK pirmininkas K. Bobelis, Sąjūdžio Seimo tarybos narys, Lietuvos mokslo istorijos ir filosofijos sąjungos pirmininkas A. Buračas, Sąjūdžio Seimo tarybos narys, Lietuvos kultūros fondo pirmininkas Č. Kuda-ba, Sąjūdžio Seimo tarybos pirmininkas V. Landsbergis, PLB valdybos vicepirmininkė I. Lukoševičienė, Sąjūdžio Seimo tarybos narys, Lietuvos Olimpino komiteto vicepirmininkas K. Motieka, LKP CK ideologinio skyriaus vedėjas J. V. Paleckis, Lietuvos Laisvės lygos pirmininkas A. Terleckas. **Inf.**

NUO NEPELNYTO HEROIZAVIMO IKI KULTO

Algimantas Zolubas

Kadangi iki šiol nebuvo įvertinti sovietiniai veikėjai, jų socialinė pozicija, pasirinkimas režimo atžvilgiu kaip politikų, vyko jų heroizavimas iki absurdiško kulto.

Čia dera pateikti šviesios atminties monsijoro Alfonso Svarinsko žodžius – ne iš Amžinybės, o jo užrašytus prieš penkerius metus („XXI amžius“, 2010. IX.23):

Buę kolaborantai vis jūžliau niekina laisvės kovotojus. Dabar kuriamas Algirdo Mykolo Brazausko (AMB) kultas. Kaišiadorių seniūnė L. Katelevskienė sukvieta pasitarimą dėl AMB atminimo įamžinimo. Seniūnaitis Virgilijus Urbonavičius pasiūlė Kaišiadoris pavadinti Brazausko vardu. Kyla mintis – ar šis žmogus yra silpnaprotis, ar nusikaltėlis. Žinomas komunistų veikėjas Č. Juršėnas vadovauja AMB atminimo įamžinimo komisijai. Komunistų-socialdemokratų fantazija be ribų. Jie svajoja suteikti AMB vardą tiltui Vilniuje, Seimo salei arba Kauno technologijos universitetui, išleisti auksinę monetą ar pašto ženklą. Kuo nusipelnė AMB Lietuvai? Ar tai, kad jis vadovavo Lietuvos komunistų partijai, vykdžiusiai Lietuvos genocidą? Tuo pačiu jis, kaip pirmasis Komunistų partijos CK sekretorius, vadovavo ir KGB.

Šių metų gegužės 22 d. Respublikos seimo Kovo 11-osios salėje vyko konferencija „Lietuvos gyventojų genocido organizatoriai ir vykdytojai: istorinis, moralinis ir teisinis atsakomybės įvertinimas“, kurią pradėjo Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga (LLKS), organizavo Lietuvos respublikos seimo pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija. Konferencijoje dalyvavo 27 visuomeninių patriotinių organizacijų atstovai, seimo nariai. Konferencija konstatavusi, kad LKP buvo sudedamoji ir integrali SSKP dalis, SSKP

valios paklusni ir iniciatyvi reiškėja bei įgyvendintoja Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje, atsižvelgdama į SSKP ir jos padalinio LKP nusikaltimų turinį, pobūdį ir mastą, remdamasi Konferencijos konstatuojama dalimi, nusprendė įvardinti ir paskelbti SSKP ir jos padalinį Lietuvoje – LKP – nusikalstama represine organizacija 1940-41 ir 1944-91 metais, Lietuvos gyventojų genocido organizatore bei vykdytoja ir tokią nusikalstamą veiklą pasmerkti.

A.M. Brazauskas priklausė šiai nusikalstamai organizacijai, buvo jos vadovu. Kita vertus, daugeliu atvejų iki nepriklausomybės atkūrimo ir po jo velionies elgesys, teisinantis, kad „vsio zakonno“, nebuvo garbingas. Tačiau po jo mirties pasipylė vardo įamžinimai – Kaišiadoryse Brazausko muziejus, Brazausko gimnazija, Kaune Brazausko hidroelektrinė, Vilniaus garbės piliečio vardas Brazauskui – jau prilygsta kultui. O, remiantis konferencijos sprendimu, – šie vardai naikintini, kaip naikintina ir Brazausko atminimo įamžinimo komisija.

Minint A. M. Brazausko gimimo 80-metį, net keturias dienas vyko jam skirti renginiai Kaišiadoryse, Rokiškyje, Švenčionyse, Medininkuose, Seime, Mokslų akademijos Didžiojoje salėje.

Vilniečiai nepamiršo kaip Mokslų akademijos Didžiojoje salėje 2003 m. sausio 25 d. buvo organizuota provokacinė „mokslinė“ konferencija „Tauta, epocha, asmenybė“, skirta A.Sniečkaus 100-osioms gimimo metinėms. Į konferenciją buvo pakviesti sovietmečio akademikų, profesorių, daktarų „elitas“ – J. Požėla, L. Šepetytys, K. Meškauskas, K. Purvinskas, S. Lazutka, J. Kubilius ir kiti, kurie kūnu ir siela buvo penėti „šviesia komunizmo ateitimi“, suaugę su savo „šeimininku“ – LKP(b) pirmuoju sekretoriumi A. Sniečkumi. Dalis konferencijos dalyvių jaunesni, bet, matyt,

taip pat įgiję neišdildomus sovietinio mąstymo pradus. Visuomenę klaidino prie buvusio LKP okupacinio režimo elito nuo Atgimimo pradžios prisiplakę ir į konferenciją pakviesti politiniai kaliniai, apsimetantys „rezistencinės kovos“ dalyviais: A.Bendinskas, S. Stungurys, J. Žilinskas, G. Ilgūnas. A. Sniečkus – išdavystės įsikūnijimas, visą savo gyvenimą paskyręs siekiui sunaikinti Lietuvos valstybę, besąlygiškai ir ištikimai dirbęs svetimai valstybei, siekdamas, kad Lietuva būtų okupuota. Iki pat savo gyvenimo pabaigos jis bet kokiomis priemonėmis stengėsi stiprinti okupacinį režimą, beatodairiškai persekiodamas ir naikindamas tėvynainius bei savo artimuosius, tapo didžiausiu nusikaltėliu mūsų šalies istorijoje. Ir tai buvo jūžliai daroma mokslininkų Mekoje, už valstybės lėšas. Po šios konferencijos, bandžiusios reanimuoti Sniečkaus kultą, jo vardas iš viešosios erdvės dingo. Tačiau jo vieta tarsi užleidžiama A. M. Brazauskui.

A. M. Brazauskas buvo sovietinio planinio ūkio Lietuvoje vienas iš sėkmingų vadovų (Statybinių medžiagų pramonės ministeris, Plano komisijos pirmininkas), tačiau po nepriklausomybės atgavimo jo gebėjimai tvarkyti Lietuvos ūkį dingo. Nebuvo jis ir Nepriklausomybės šalininkas, tačiau turime pripažinti, kad jis, kaip LKP vadovas, su visa partija aktyviai nesipriešino į Nepriklausomybę vedamas. Jis nebuvo linkęs savęs aukštinti, siekti ypatingos pagarbos, nes pats jautė tam tikrais atvejais negarbingai pasielgęs, todėl dabartinis jo kulto siekis labiau panašus į velionies įdarbinimą LSDP populiarumui kelti.

Ne vien Brazauskas heroizuojamas iki kulto lygio, suplakant asmenų kūrybinį talentą ir jų pasirinkimą sovietinio režimo atžvilgiu, visuomenę dezorientuojama arba klaidinama ir kitais atvejais. Prieštaringo vertinimo sulaukė Maironio muziejaus organizuo-

tas Salomėjos Nėries mirties metinių minėjimas. Ta proga žiniasklaidoje pasirodė diskusijos, kartais itin neigiami poetės vertinimai.

Tuo metu filosofė Nerija Putinaitė S. Nėries mirties metinių minėjimą įvertino kaip nesupratimą (DELFI, 2015.VI.26). Prie jos gretina Justina Marcinkevičių, Kostą Kubilinską. Anot filosofės, jie buvo labai talentingi, tačiau akivaizdūs kolaborantai, galima sakyti – išdavikai. „Negalima išbraukti jų kūrybos iš literatūros, tačiau viešas oficialus jų minėjimas – nesupratimas“, – mano filosofė. Pasak N. Putinaitės, apskritai išplauamos prasmės – iki šiol nėra įvykęs tolygus sovietinių veikėjų vertinimas. „Kaip ir, pavyzdžiui, Justinas Marcinkevičius – jis sudievinatas, tačiau iš tiesų jis konstravo visas ideologemas. Nereikia net skaityti apysakos „Pušis, kuri juokėsi“ – galima dar ankstesnius jo gana proslalininius eilėraščius paskaityti. Mes jį galbūt prisimename tik nuo Sąjūdžio laikų, nėra įvertintas jo propagandinis vaidmuo, o jis čia atliko didelį vaidmenį“, – aiškino filosofė.

Sava nepriklausoma valstybė – didžiausia tautos vertybė, todėl reikia sutikti su filosofe, kad velionių valstybiniai minėjimai, jų vardų suteikimai tam tikriems objektams turėtų būti vertinami pagal jų pasirinkimą sovietinio režimo atžvilgiu, o talentų kūryba nagrinėjama be valstybės draudimo ar skatinimo.

Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga jau kreipėsi į premjerą dėl Brazausko vardo Kauno hidroelektrinei panaikinimo ir į Vilniaus merą dėl Brazausko Vilniaus garbės piliečio vardo panaikinimo, tačiau aukščiausios valstybės institucijos, turėdamos minimos konferencijos sprendimą, Brazausko kultą Lietuvoje turi nedelsiant naikinti, klaidas susijusias su Brazausko vardo suteikimu ištaisyti.

Pasirinkimas: miškas ar „komunizmo rojus“?

TĒVIŠKĒS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu); \$135 (1 klasės paštu)

RĒMĒJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu,) (Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevizib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, tech. redaktorė A. Minkevičienė. **Administratorė** A. Trussow. **Tinklapis** www.tevizib.com - redaktorė A. Benotaitė Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Canada

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

NATO CENTRAI – 6 ŠALYSE

Lietuvoje ir dar penkiose Rytų Europos šalyse įkurti NATO štabai rugsėjo 1 d. oficialiai pradėjo savo veiklą. Oficialios štabų atidarymo iškilnės vyko Vilniuje rugsėjo 3 dalyvaujant NATO generaliniam sekretoriui Jens Stoltenberg. Kiekviename iš šešių štabų dirbs maždaug po 40 karininkų. Šie NATO vadovavimo struktūros elementai sukurti, siekiant geriau pasirengti priimti NATO itin aukštos parengties pajėgas ir koordinuoti tarptautines pratības. Štabui Vilniuje vadovauja Danijos kariuomenės pulkininkas Jakob Sogard Larsen, jame

dirbs karininkai iš daugiau nei dešimties NATO šalių, daugiausia atstovų delegavo Vokietija, Kanada ir Lenkija. Planuojama, kad visi karininkai atvyks iki metų pabaigos.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė teigė, kad centrų aktyvavimas „reiškia papildomas kolektyvinės gynybos garantijas, didesnę ir spartesnę priešišku jėgų atgrasymą“. Lietuvos užsienio reikalų ministeris Linas Linkevičius teigė, kad štabų atidarymas yra „labai aiškus ženklas tiek sąjungininkams, tiek ir mūsų oponentams, kurie pastaruoju metu didina įtampą“.

SAUSIO 13-osios BYLA

Generalinė prokuratūra rugsėjo 31 d. teismui perdavė Sausio 13-osios bylą, kurioje dešimtims asmenų pateikti kaltinimai karo nusikaltimais ir nusikaltimais žmoniškumui ir nusikaltimais žmoniškumui ir karo nusikaltimų pripažinti 66 Rusijos, Ukrainos ir Gudijos piliečiai, tuo metu ėję vadovaujančias pareigas Sovietų Sąjungos komunistų partijoje, Gynybos, Vidaus reikalų ministerijose, Valstybės saugumo komitete (KGB), jų sukarintuose padalinuose.

Pirmasis nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis griežtai sukritikavo prokurorų darbą Sausio 13-osios byloje, sakydamas, kad jie sumenkino tyrimo svarbą. „Jie padarė viską,

kad nuslopintų ir kad nepadarytų iš to tikros, tarptautinės reikšmės bylos“, sakė tuometinis Aukščiausiosios tarybos pirmininkas.

Laikinas generalinis prokuroras Darius Raulušaitis teigė, kad prokurorai neturi pakankamai duomenų, kad atsakomybėn patrauktų tuometinį Sovietų Sąjungos vadovą M. Gorbačiovą. Atliekant tyrimą jį siekta apklausti, bet Rusija atsisakė suteikti teisinę pagalbą.

1999 m. Sausio 13-osios byloje dėl antivalstybinių organizacijų kūrimo ir kitų nusikaltimų kalėti buvo nuteisti šeši asmenys – Mykolas Burokevičius, Juozas Jarmalavičius, Juozas Kuodelis, Leonas Bartoševičius, Stanislavas Mickevičius ir Jaroslavas Prokopovičius.

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

Rugpjūčio 12 d. Vilniuje Katedros aikštėje paminėta Žuvinto-Palių mūšio ir partizaninio judėjimo Lietuvoje 70-metis, pagerbtas žuvusiųjų atminimas

PAMINĖTAS PARTIZANŲ MŪŠIS

Rugpjūčio 12 d. Vilniaus Katedros aikštėje iškilmingai paminėtas vienas reikšmingiausių Lietuvos partizaninės kovos įvykių – 1945 metų rugpjūčio 6–12 d.d. vykęs Žuvinto-Palių mūšis. Renginys, kurį organizavo Lietuvos kariuomenė kartu su Lietuvos Valdovų rūmais, taip pat skirtas partizaninės kovos prieš sovietinį okupacinį režimą Lietuvoje pradžios 70-osioms metinėms paminėti.

Minėjime aikštėje greta stovėjo kariai su partizanų uniformomis ir partizanų tradicijas tęsiantys „žaliukai“ – Specialiųjų operacijų pajėgų kariai, taip pat dalyvavo kitų kariuomenės

pajėgų ir padalinių kariai. Renginio metu buvo skaitomi liudininkų prisiminimai. Žuvinto mūšio ir jame dalyvavusių partizanų atminimą kariai pagerbė, pakeldami Lietuvos istorinę vėliavą ir istorinio pabūklų šūviais. Kariai taip pat parodė specialią programą.

Gausios sovietų pajėgos 1945 m. rugpjūčio 6–12 d.d. panaudamos šarvuotą techniką ir aviaciją, apsupo partizanus Žuvinto-Palių apylinkėse (Marijampolės raj). Partizanai įsitvirtino pelkėtose ežerų salose ir atrėmė visus savaitę trukusius okupacijų pajėgų mėginimus juos šturmuoti valtimis. Vienas partizanų būrys užsimaskavo Žuvinto ežero saloje ir tyliai laukė, kol NKVD kareiviai atplauks. Naktį priešai priartėjo iki partizanų 30-40 metrų, tada pasislėpusieji atidengė ugnį. Priešo pusėje kilo panika – valtytys grimzdo dugnan. Galiausiai naktį partizanai, išsiskirstę mažomis grupelėmis, pasitraukė iš apsuptytės. Kovos metu žuvo 12 partizanų, priešų karių – trigubai daugiau. Inf.

Karalystės žlugimo pradžią paminėjo ugnies salvėmis

Tęsinys iš nr. 35
Vidmantas VALIUŠAITIS

Karalystės žlugimo pradžia

Okupacija truko nuo 1655 iki 1661 metų. Prasidėjo badas, o netrukus ir maras. Gelbėdamiesi nuo „juodosios mirties“ žmonės bėgo į miškus. Steponas Medekša, karaliaus Jono Kazimiero Vazos sekretorius, Kauno žemės teismo teisėjas, su diplomatinio pavedimu tuo metu vyko pas Rusijos carą. Jis pervažiavo visą Lietuvą ir savo įspūdžius aprašė dienoraštyje. Keliavo 1655 m. vasarą liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Kaip tada atrodė Lietuva, galima įsivaizduoti iš Medekšos Kaune pamatytų vaizdų: „Važiavome per Kauną, per patį miestą, kad ir labai buvo draudžiama. Užėjome į

parapijos ir moterų vienuolyno bažnyčias, nes tik jos buvo likusios sveikos, tačiau viduje altoriai išsvartyti, išdauzyti, vietomis apdeginti, knygos suplėšytos, numirėliai iš karstų išmėtyti. Į visa tai su širdgėla vos galėjome žiūrėti. Sveiko mūrinio namo tiesiog nė vieno nebuvo matyti. Prie parapijos bažnyčios sėdėjo keliolika bobų ir kelios jaunos suvargusios, nusikamavusios moteriškės, gulėjo penki lavonai, kurie taip baisiai dvokė, kad blogumas mums vos vidurių neišvertė; toliau eiti nebeleido, ir tas bažnyčias apžiūrėjome tik per jėgą, nors ir buvo grasinama. Visame mieste buvo likęs tik vienas naujas bravoras, bet ir jis visas aprūkęs; jo, matyt, nebegalėjo sudeginti. Ties Šv. Kryžiaus bažnyčia, lauke prie Nemuno, stovyklavo 14 maskvėnų pėstininkų vėliavų, kurios apytikriai galėjo turėti

600 arba 700 žmonių. Kitoje Vilijos pusėje buvo tik tai 16-os žmonių švedų įgula, kuriai maskvėnai nieko nedarė, ir vieni kitiems netrukdė. Pakelėse buvo pilna lavonų; kaimai, miesteliai ir dvarai sudeginti, sunku buvo pamatyti sveiką net vargingą lūšnelę“.

Artėdamas prie Kėdainių, jis sutiko pulkelį žmonių, bėgančių iš miesto. Nors buvo įspėtas ten nevažiuoti, užsuko pasižiūrėti. Mieste retai kur bematė žmogų. Jo tarnai regėjo didelę lavonų krūsnį už miesto. Šunys landžiojo po apleistus namus ir draskė numirėlius...

Per šešerius metus (iki 1661 m.) trukusią okupaciją, kurios simbolis – Vilniaus katedroje įkurtos arklidės, kraštas buvo taip nuniokotas, kad, pabrėžiant tragedijos mastą, šis laikas vadinamas „tvanu“. XVII š. vidurytys laikomas istorijos cenzūra, nuo kurios prasideda Lenkijos ir Lietuvos valstybės nuosmukis. Net karaliaus Jono Kazimiero inicialai ICR (Ioannes Casimirus Rex) buvo

aiškinami kaip „karalystės žlugimo pradžia“ (Initium Calamitatis Regni).

Trys Vazų šeimos karaliai valdė iš viso 80 metų. Beveik visas Vazų valdymo laikotarpis buvo kupinas sunkių karų. Kiek mažiau jų buvo tik prie Vladislavo Vazos, bet Jono Kazimiero laikais visa Lietuva buvo nusiaubta Maskvos ir Švedijos kariuomenių. Jos čia viską plėšė, nes tik iš plėšimų turėjo pragyventi. Daugelis brangenybių buvo išvežta į Maskvą ir Švediją. Krašto ūkis sunaikintas. Miestai apiplėšti ir sudeginti. Dvarai taip pat sunaikinti ir sudeginti, o jų valstiečiai išsibėgijoje. Daugelis valstiečių stėjo į kariuomenę, kiti pabėgo nuo karo baisių į užsienį.

Gyventojų sumažėjo perpus

Dėl XVII š. II pusės karų ir marų sutriko demografinė šalies pusiausvyra. Visoje Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje 1648–1673 m.

gyventojų sumažėjo beveik per pusę. Antai 1648–1653 m. LDK gyveno apie 4,546 mln. žmonių, o 1667–1673 m. – tik 2,346 mln. Daugelis Lietuvos kaimų po karo visai ištuštėjo. Per keletą metų nedarbama žemė virto dirvonais. Dirvono ir palivarkų žemė, nes nebuvo kam eiti lažo.

Smarkiai ėmė kisti ir krašto gyventojų etninė sudėtis. XVIII š. pradžioje žydai aktyvia ūkine veikla ir gausiomis bendruomenėmis miestuose ir miesteliuose nustelbė etninius Lietuvos gyventojus, įskaitant ir tradiciškai „etniškiausią“ Lietuvos regioną – Žemaitiją. Demografinė krizė keitė kalbų būklę lietuvių bei rusėnų paribyje. XIII–XVI š. nesikeitusių šių etnosų riba po XVII š. pasislinko. Ašmenos, Lydos, Gardino pavietuose rusėniškai kalbančių gausėjo, ėmė jų rasti ir Vilniaus apylinkėse.

Tad kieno garbei, gerbiamieji, griaudėjo kariškių salvės prie Žaliojo tilto?

Pabaiga

Mes išdainavom visas daineles...

ĮSPŪDŽIAI IŠ Š. AMERIKOS X LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS ČIKAGOJE

R. Žemaitytė De Iuliis

Dainų šventės, kaip ir kitokios šventės, ateina, pračina ir pasilieka atmintyje tų, kurie jas matė, o dar ilgiau – tų, kurie jose dainavo. Kai tuo pačiu laiku tie patys žodžiai ir garsai skamba tūkstančio žmonių lūpose, pasidaro didelė jėga. Besiplečianti, pilna meilės ir pasididžiavimo savo tauta, kalba, tuo, kas tu iš tikrųjų esi. Kas iš tikrųjų yra tie dainuojan-

lietuvių istorijos bei išėivijos gyvenimo akimirku. Ir visa tai padaryta, kaip sakė šventėje kalbėjęs Lietuvos užsienio reikalų ministeris L. Linkevičius, po darbo, savaitgaliais.

Tėvynės istorija dainose ir muzikoje

Praėjusi X-oji Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventė Čikagoje *Padainuosim dainų dainele* – dar ir labai vaizdingas, ne tik muzikinis, istorijos

Nepaprastai įtaigiai pavaizduoti Lietuvos įvykiai nuo Ribbentrop - Molotovo pakto iki pat Lietuvos vėl pasiektos laisvės 1990 metais tarsi už rankos pervedė per visą istorijos tarpsnį dainos žodžiais, muzikos garsais, ir tai yra daug jautriau už bet kokio profesoriaus paskaitą. Kiekvienas, buvęs salėje, išgyveno labai talentingo kompozitoriaus Kęstučio Daugirdo kantatą *Dainuojanti revoliucija*

Net ir labai ankstyva repeticija nesudrumstė "Gintarėlių" choro dainininkų nuotaikos

tys tūkstančiai ir pritariantys kiti tūkstančiai? Tai kultūros, tradicijos, muzikos, kalbos, meilės savo tautai patvirtinimas, liepos mėnesį labai gražiai organizuotas Čikagoje (JAV), kur savo talentus sudėjo meno vadovas Darius Polikaitis, Toronte užaugęs režisierius Vytautas Čuplinskas, sukūręs ir Dainų šventės ženklą – paukščiukus; kur dirbo daugybė įvairių specialistų, muzikų, chorų vadovų, savanorių padėjėjų. Svarbiausia, kad visi – viena linkme. Svarbiausia – nepamirštant reikšmingiausių

priminimas, skirtas Lietuvos nepriklausomybės 25-mečiui. Vyresniesiems – lyg pakartota jų pačių istorija, nes tai jų gyvenimo dalis; jaunesniems – jau jų gyvenimo laiko nepasiekiantys įvykiai, jų tėvų ir senelių, jų šeimų istorija, nuotraukomis parodyta ekrane, apraudota kartu su dainininke iš Lietuvos Rasa Serra liaudies dainoje apie kareivėlį, "po rūtelėm pakavotą". Apgailėta F. Strolios ir L. Žitkevičiaus dainoje *Partizano mirtis* bei L. Abario ir T. Rubšytės *Kur tėvynė, kur motutė*.

(žodžiai Rugilės Kazlauskaitės). Jai skambant, ekrane matėsi A. Mickevičiaus aikštė, kur buvo Lietuvos laisvėjimo pradžia, Sąjūdžio susirinkimai, Baltijos kelias, Gedimino pilis ir virš jos plevėsuojanti trispalvė, Sausio 13-osios skaudūs įvykiai prie Televizijos bokšto. Kai reginys susijungė su muzika, ašaros riedėjo pačios. Tarsi malda skambėjo *Tu prisikėlei, Tėvynė Lietuva... Tu prisikėlei su daina*. Kas išgyventa, niekada nebūna pamiršta.

-Verkė visi aplinkui, - sako jaunimo choro "Gintarai" dainininkas Lucas.

Namo važiuojant, visi kalbinti dainininkai tvirtino tą patį: *Dainuojanti revoliucija* buvo pats gražiausias kūrinys.

O kada beišgirsčia Maironio ir D. Polikaičio dainą *Dainų daineles*, ji gražiausia bus, skambanti Mariaus Polikaičio balsu, kuriuo ir buvo išdainuota pirmą kartą, lygiai taip, kaip ir sakoma poeto žodžiais: *skam-*

Antroje eilėje – "Gintarėliai", Anapilio - Mississaugos vaikų choras (vad. muz. D. Grigutienė) repeticijų salėje Ntr. autorės

biai, plačiai, tvirtai, galingai.

Tarytum malda skambėjo šių metų "Poezijos pavasario" laureato Vlado Braziūno eilėraštis, daina paverstas kompozitoriaus Vaclavo Augustino: *Tėvynė mūsų, kur esi dangus. Mes į tavo keliaujam didį kelią...* Tėvynė tarsi pakeliama į aukštesnį lygmenį, tampa daug daugiau negu tik geografinė vieta – mintimi, siekiu, tikslu. Mums, gyvenantiems toli nuo Lietuvos, ši daina tampa dar prasmingesnė.

Iš ekrano kalbėjo dainuojančia pagone vadinta liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė ir M. K. Čiurlionio proanūkis Rokas Zubovas, sveikino Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė, iš ekrano ir iš praeities į mus žvelgė ir kartu su visais savo *Baltą paukštį* dainavo Vytautas Kernagis. Nuostabus buvo lietuvių liaudies instrumentais dainoms pritaręs S. Petreikis. Ir nuostabūs visi tie, kurie į Dainų šventės repertuarą įrašė pluoštą lietuvių liaudies dainų (tiesa, ne vieną – harmonizuotą), nes tai yra mūsų tautos perlaik, kuriuose užkoduota mūsų protėvių išmintis, jausmai, būdas ir subtilus pasaulio supratimas bei žmonių tarpusavio santykiai. Lėkė gervelė, skrido sakalėlis, kalė kalvelis, augo jovaras, pasėti lineliai ir kanapėlės, pūtė vėjelis... O kai vyrai uždainavo *Dabiluti, dabile*, sudrebėjo visas UIC paviljonas. Liaudies dainos yra ir tokių Dainų švenčių ištakos bei didelė mūsų kultūros dalis.

Negalėjome sustot dainuot ...

Seselei I. Marijošiūtei pasikvietus akordeonistus, visų veidai pražydo šypsenomis, o paviljonas tarsi pavirto didžiule stovyklaviete, kurioje skambėjo stovyklų dainos.

Dainavome ir sustoję, ir susėdę, ir net sugulę, oi, oi, oi, kaip paukšteliai žaliai goguj... Dainuodami šokome ir negalėjome sustot dainuot, kaip A. Stanevičiaus, K. Kliorytės, A. Širvinskienės dainoje. Daina-

vo chorai, dainavo žiūrovai, dainavo vaikai, tėvai ir vaikaičiai.

Kaip pastebėjo ir mažieji "Gintarėlių" choro vaikai, jų bendraklasiai anglų mokyklų draugai nesupranta, kas tos dainų šventės. Ar kaip *Canadian Idol*? Ar kaip konkursai, kurių metu renkami geriausi dainininkai? Ir kai išgirsta, kad visi lietuviai dainuoja tas pačias dainas tuo pačiu metu, jie nustemba: tai suvažiuoja iš visur, padainuoja, padainuoja ir vėl išsivažinėja kas kur? Iš kur jiems žinoti, kaip smagu dainuoti kartu? Iš kur jiems žinoti, kad tai – labai sena mūsų tradicija, kad lietuvis dainavo dirbdamas, džiaugdamasis ir liūdėdamas. Ir dabar, kai susiburia jie į vieną vietą, išgyvena ir išdainuoja Lietuvą. Kaip latviai ir estai – savo šalis.

– Buvo taip gražu, kai visi dainavom kartu, – sako "Gintarų" choro dainininkė Laura. Ir jos ranka, bylodama paauglės nuoširdumą, nejuočia nuslenka ten, kur plaka širdis, ir jos žodžiai skamba kaip priesaika, ir, nori nenori, ataidi G. Abariaus ir A. Antanavičiaus dainoje – *Geltoni rytmečiai, Žali vidudieniai, Raudoni saulėlydžiai* /– *Tai mūsų širdžių kalba...*

Kol jaunų žmonių širdys norės kalbėti ir dainuoti Lietuvą, viskas bus gerai. Jos kalbės ir dainuos, jeigu neužges *Namų ugnis*, kaip R. Čyvaitės-Kliorienės ir N. Kersnauskaitės dainoje.

Išsivežiojome, išsiskraidinome po liepsnelę kiekvienas. Kieno jau degė, buvo pakurstyta, kad degtų ilgiau ir kaitresnė, kad pašildytų kitus; kur nedegė, buvo įkurta, kad stiprėtų ir plėstųsi. Ir kad vėl suliepsnotų *Namų ugnimi* kitoje jau XI Dainų šventėje...

O gal tai buvo ne liepsnelės, bet V. Čuplinsko sukurti paukščiukai? Jie taip panašūs į ugnesles...

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

**2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2**

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Waterside 9th Line DENTAL DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171 1252 Hurontario St. Mississauga, L5G 3H3 www.watersidedental.ca

(905) 785 3900 3945 Doug Leavens Blvd. Mississauga, L5N 0A5 www.9thlinedental.ca

FOUR SEASONS REALTY LIMITED Brokerage,
67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitę, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
705-446-6428
705-445-8500 ext 251
Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@icloud.com

EMILIJA PLATERYTĖ, MARIJA MELNIKAITĖ IR 16-oji LIETUVIŠKOJI DIVIZIJA

Romualdas KRIAUCIŪNAS

Mėgstame vakarieniškus televizijos programas. Ten būna įvairių atsakymų ir klausimų. Vieną kartą atsakymas buvo Jeanne d'Arc, t.y., Joana Arkietė, dar žinoma kaip Orleano mergelė. Tai prancūzų tautos didvyrė, Katalikų bažnyčios šventoji, gyvenusi XV šimt. Ji yra Prancūzijos liaudies vienybės ir kovos už nepriklausomybę simbolis. Jos pavyzdys paskatino prancūzus pasipriešinti okupantams anglams.

Emilija Platerytė

Vakarieniškas pašnekesys nukrypo į Emiliją Platerytę, 1831 m. sukilimo dalyvę, sukilėlių karinių pajėgų kapitone, vadinama lietuviškąja Joana Arkiete. Ji tautos didvyre taip pat laikoma Lenkijoje bei Gudijoje.

Emilija gimė 1806 m. lapkričio 13 d. Vilniuje. Mirė 1831 m. gruodžio 23 d. Ji buvo grafitė, kilusi iš garsios Platerių giminės. Jos tėvai priklausė elitiniam Lietuvos aristokratijos sluoksniui. Dvaro archyvuose ji žavėjosi Adomo Mickevičiaus personažais – lietuvaiteimis Živile, Gražina, prancūze Joana Arkietė, graikų didvyre Babolina. Anksti išmoko valdyti ginklą, šaudyti, fechtuotis. Buvo puiki jojikė.

1830 m. įsijungė į sukilimo organizavimą. Prieš pat sukilimą nuvyko į Vilnių tartis su Vyriausioju sukilimo komitetu, tačiau jis su mergina kariškais reikalais kalbėtis nenorėjo. Vėliau, Kelmės dvaro savininkui įsakius užimti Kelmę, buvo paskelbta sukilimo pradžia. Emilija Platerytė nusprendė, kad ir jai laikas

veikti. Ji nusikirpo plaukus, apsivilko vyriškus drabužius ir apsiginklavusi pistoletu bei durklu, nuvyko į Dusėtų dvarą ir prisijungė prie sukilėlių. Vėliau ji buvo paskirta į 25-ąją lietuvių pulką ir jai buvo suteiktas kapitono laipsnis. Ji dalyvavo visoje eilėje mūšių ir pasižymėjo sumaniu vadovavimu. Vėliau kentėjo badą, troškulį, nuovargį, ant kojų atsivėrė žaizdos. Geradarių buvo globojama, bet sužinojus kad sukilimas pralaimėtas, jos liga atsinaujino ir išsekęs organizmas nepajėgė ligos išverti.

Su žmona diskutuojant apie šias dvi didvyres, galvon atėjo kita pavardė. Tai Marija Melnikaitė. Tiesa, pastaroji nebuvo Lietuvos, bet Sovietų Sąjungos didvyrė. Štai ką apie ją rašo Vikipedijoje. Ji gimė 1923 m. kovo 18 d. Zarasuose. Mirė 1943 m. liepos 13 d. prie Kaniūkų. Ji pristatoma kaip sovietinė lietuvių partizanė. 1942 m. birželį ji įstojo į Raudonosios armijos 16-ąją lietuviškąją diviziją. 1943 m. gegužės 23 d. buvo išsiųsta į „priešo užnugarį“, t.y., Lietuvą, ir drauge su kitais sovietiniais partizanais sukūrė būrį vardu „Kęstutis“. Po keleto savaičių, vykdydama užduotį, policijos buvo sugauta ir paimta į nelaisvę. Po kankinimų buvo sušaudyta šalia jau iškastos duobės kapinių pakraštyje. Po to sovietų ji buvo garbinama ir šlovinama. 1947 m. buvo sukurta filmas „Marytė“. 1953 m. buvo pastatyta opera „Marytė“. 1955 m. Zarasuose pastatyta skulptūra „Marytė Melnikaitė“, dabar esanti Grūto parke. Jos vardu buvo pavadinti kolūčiai ir trikotažo gamykla Utenoje.

Apie 16-ąją lietuviškąją diviziją teko anksčiau girdėti, bet niekad arčiau nesuipažinau su jos istorija. Dabar susidomėjimą sukėlė Marijos Melnikaitės ryšiai su ta divizija. Tai buvo TSRS Raudonosios armijos šaulių divizija, suformuota ir kariavusi Antrojo pasaulinio karo metais. 1941 m. gruodžio 18 d. TSRS Gynybos komitetas nutarė vokiečių sunaikintą diviziją suformuoti iš naujo kaip lietuvišką diviziją, kuri

parodytų, kad lietuviai palaiško sovietų valdžią ir kurioje būtų kaupiami bei tikrinami būsimieji partiniai ir administraciniai Lietuvos SSR kadrai.

Divizija buvo formuojama Maskvos karinėje apygardoje. Diviziją formavo daugiausia iš pabėgėlių ir evakuotųjų iš Lietuvos, taip pat iš buvusios Lietuvos kariuomenės sudaryto lietuviškojo šaulių korpuso karių ir karininkų. 1943 m. sausio 1 d. iš 10,250 divizijos narių apie 7,000 buvo lietuviai ar Lietuvos gyventojai. Diviziją sudarė 36% lietuvių, 29% rusų, 29% žydų, o likusieji 6% buvo kitų tautybių žmonės. Vikipedijoje rašoma, kad pagal žydų kiekį tai buvo pati žydiškiausia divizija visoje Raudonojoje armijoje. Žydai sudarė 13% karininkų ir 34% kareivių koviniuose daliniuose.

Pradžioje divizijoje darbo ir įsakymų kalba buvo lietuvių kalba. Netrukus divizijos kalba tapo rusų kalba. Pirmasis divizijos vadas buvo generolas majoras Feliksas Baltušis

Marija Melnikaitė

- Žemaitis. 1943 m. žiemą jį pakeitė generolas majoras Vladas Karvelis. Po to sekė generolas majoras Adolfas Urbšas, o nuo 1945 m. gegužės mėn. – Vladas Motieka. Karui pasibaigus 16-oji divizija buvo išformuota. 1955 m. buvo vėl trumpam suformuota Volgos-Uralo karinėje apygardoje ir galutinai išformuota.

(Šiais technologinių ir informacinių perteklių laikais kartais sunku sustoti ir, klausimui iškilus, toliau nesiinformuoti. Šiame rašinyje pasidalinau su vienu tokio nesusivaldymo pavyzdžiu).

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

PASIRAŠYTAS SVARBUS SUSITARIMAS

Rugpjūčio 24 d. įvyko neeilinis Ontario provincijos vyriausybės ir Pirmųjų tautų atstovų susitikimas. Jo pradžioje Mississaugos New Credit bendruomenės atstovas Garry Sault atliko tradicinę maldą. Abiejų pusių atstovai – Ontario provincijos premjerė Kathleen Wynne ir Ontario Pirmųjų tautų federacijos vardu Ontario rajono vadovas Isadore Day pasirašė dvišalį susitarimą, kuris turėtų pasitarnauti susitikimo ir bendradarbiavimo politikai. Susitarimo pasirašymo iškilnėse dalyvavo dar keli Pirmųjų tautų bendruomenių

vadovai, atstovaujantys 133 provincijos seniausių gyventojų bendruomenėms.

Šiame svarbiame politiniame susitarime patvirtinama, kad Pirmųjų tautų bendruomenė turi savivaldos teisę ir tikisi būti laikoma lygiaverte provincijos vyriausybei. Bet kokie sprendiniai klausimai dėl gamtos išteklių, žemių panaudojimo ar kitų abiem pusėms svarbių klausimų turi būti sprendžiami lygiateisiškumo pagrindais. Ši sutartis pasitarnaus geresniems santykiams tarp Ontario žmonių ir Pirmųjų tautų senbuvių.

Istorinį Ontario provincijos ir Pirmųjų tautų bendruomenės susitarimą savo parašais patvirtino Pirmųjų tautų federacijos Ontario krašto atstovas I. Day ir Ontario provincijos vyriausybės vadovė K. Wynne

NEATRASI KANADIEČIŲ TURTAI

Kanadiečiai neretai dėl įvairių priežasčių praranda jiems priklausanti pinigus ar kitokią nuosavybę, bet įstatymai kol kas neskuba jiems padėti. *Legacy Tracker* tinklalapio steigėja Br. Potter - Phylan tvirtina, kad Kanadoje tokios savininkų neieškamos nuosavybės yra bent už \$5bln. Didžioji dalis tokios „niekie-no“ nuosavybės yra saugomos didžiuosiuose bankuose. Specialistai vardiya pačias paprasčiausias priežastis, kodėl atsiranda užmirštas turtas. Tai paprasčiausias užmaršumas; pasikeitus gyvenamajai vietai ar vardui, pasiklysta finansų įstaigos pranešimai; pametus finansinės nuosavybės dokumentus, atidedama ateičiai ir užmirštama; prasta savo turto priežiūra, kartais – noras nuslėpti turimą turtą. Užmiršto turto gausėja, senstant Kanados gyventojams, jiems prarandant atmintį dėl amžiaus ar susirgimų.

Tik Br. Kolumbijos, Albertos ir Kvebeko provincijos turi įstatymus ir informaciją apie neatsiimtas, valstybės saugomas privačias nuosavybes. Ontario provincija, kurioje yra daugiausia tokio neatsimto turto – skaičiuojama, kad jo vertė gali siekti \$1-\$2bln., neturi įstatymų, kurie padėtų sugrąžinti turtą teisėtiems savininkams ar paveldėtojams. Tuo užsiima privati tik verslovė. Tokio įstatymo priėmimui labiausiai priešinasi Kanados draudimo biuras. Kitos finansinės institucijos – Kanados bankininkų sąjunga, Kanados sveikatos ir gyvybės draudimo biuras ir kitos pritarė tam, kad reikalingas įstatymas, pagal kurį neatrasta nuosavybė būtų grąžinama tiems, kam ji priklausė.

GYVENIMO TRUKMĖ IR SVEIKATA

Visame pasaulyje žmonės dabar gyvena ilgiau. Visos studijos, atliktos įvertinus 188 valstybių sveikatos srities rodiklius, rodo, kad bendroji žmonių sveikata pastebimai pagerėjusi. Bendra gyvenimo trukmė per 2 aptariamus dešimtmečius (1990-2013) pailgėjo 6,2 m. ir siekia 71,5 metus. Tačiau tos pačios studijos tyrimai rodo, kad sveikų gyvenimo metų trukmė padidėjo nedaug – tik 5,4 metais ir yra 62,3m. Ilgiau gyvenantys žmonės daugiau metų praleidžia sirgdami. Studijos tyrimų skyriuje apie ilgiausią sveiko

gyvenimo trukmę Kanada įrašyta dešimtąja. Kanadiečių tikėtino sveiko gyvenimo tarpnis siekia 70,1 metų. Pirmąją įrašyta Japonija, kurios gyventojai dažniausiai gali pasidžiaugti 73,4 sveiko gyvenimo metais. Bet kai kuriose valstybėse, tarp jų ir P. Afrikos respublikoje, Paragvajuje ir Gudijoje, žmonių sveikų gyvenimo metų trukmė sumažėjusi. Paskutinėje vietoje įrašyta Lesotho (valstybė P. Afrikoje) – jos gyventojų sveikų gyvenimo metų tarpnis siekia tik 42 m.

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (jstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuošimčiai labai žemi. Prižadų gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

LIETUVIŲ TELKINIUISE

TAUTOS FONDUI – APDOVANOJIMAS

Tuometinis Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis liepos 13 dieną Niujorke vienai seniausių JAV lietuvių organizacijų „Tautos fondas“ įteikė Užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos diplomatinės žvaigždė“. Tai vienišelis lietuvių fondas JAV, kuris daug dėmesio skiria ne tik lietuvių, bet ir Lietuvai. Lietuvos generalinis konsulas Niujorke Julius Pranevičius padėjo „Tautos fondui“ už aktyvų bendradarbiavimą su konsulatu, lietuvių bendruomene Niujorke

ir veiklą Lietuvoje. Pagrindinis „Tautos fondo“ tikslas – puoselėti lietuvių kalbą ir ugdyti lietuviškumą. Ši organizacija ypač daug prisideda, remdama Lietuvos kultūrą ir švietimą. Didžiausia „Tautos fondo“ lėšų dalis skiriama švietimui, Vilniaus krašto mokykloms ir jų moksleiviams, teikiamos stipendijos, fondo lėšomis leidžiamos knygos. Kiekvienais metais projektų vystymui, paramai ir stipendijoms skiriama daugiau kaip 200,000 JAV dolerių. **Inf.**

JAV visuomeninio „Tautos fondo“ nariai

PARAMOS KONKURAS IŠEIVIJOS VAIKAMS

Lietuvos valstybinis studijų fondas (toliau – Fondas) praneša, kad 2015 m. rugpjūčio 24 d. prasidėjo valstybės paramos skyrimo išėivijos ir lietuvių kilmės užsieniečių vaikų, vaikaičių, provaikaičių studijoms Lietuvos aukštosiose mokyklose konkursas. Jiems gali būti skiriama dviejų rūšių parama: stipendija ir/ar socialinė išmoka. Studijuojantys Lietuvos aukštosiose mokyklose ir norintys gauti valstybės paramą, turi būti priimti į pirmosios pakopos, vientišąsias arba antrosios pakopos studijas Lietuvos aukštojoje mokykloje; paskutinę sesiją išlaikę be akademinų skolų. Parama neskiriama studentams, studijuojantiems tų šalių, iš kurių jie atvyko, kalbas. Parama skiriama konkurso būdu, du kartus per metus pavasario ir rudens semestre.

užsiregistruoti šio Fondo interneto tinklalapyje www.vsf.lt ir elektroniniu būdu užpildyti nustatytos formos paraišką. Pirmą kartą besikreipiantys paraiškoje pažymi, kad yra išėivijos ar lietuvių kilmės užsieniečio vaikas, vaikaičiai, provaikaičiai, ir iki paraiškų teikimo termino pabaigos privalo pateikti užsienio lietuvių ar išėivio statusą patvirtinančius dokumentus, arba teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas. Norintis gauti socialinę išmoką, paraiškoje pažymi socialinį kriterijų, pagal kurį tikisi gauti socialinę išmoką, ir iki paraiškų teikimo termino pabaigos privalo pateikti Fondui socialinę padėtį patvirtinančius dokumentus. Išėivio ar užsienio lietuvių statusą patvirtinančius dokumentus studentas turi išsiųsti registruotu paštu arba atnešti į Fondą. Daugiau informacijos apie paramos suteikimo sąlygas ir tvarką teikiama tel. (85) 263-9158 bei Fondo interneto tinklalapyje www.vsf.lt. **Inf.**

ARGENTINA

• Lapkričio antroje pusėje į Argentiną atvažiuos Meilutė Ramonienė ir Loreta Vilkenė, Vilniaus universiteto Lituaništinų studijų katedros profesorės. Jos nori padaryti pokalbį apie lietuvių emigrantų sūnus, dukteris, vaikaičius, tyrimo apie lietuvių kalbą išėivijoje kontekste. Pokalbio metu norėtų kalbėti daugiausia apie kalbą, kalbinį gyvenimą, bet taip pat ir apie šeimos ar giminės emigracijos istoriją, nuostatas kalbų ir tapatybės atžvilgiu. Jeigu pašnekovai turės pakankamai laiko su jomis bendrauti, turės dar porą kalbinių užduotėlių. Pokalbio trukmė priklausys nuo to, kiek žmonės galės ir norės kalbėti. Paprastai jie trunka nuo 15-20 minučių iki valandos ar daugiau. Prašoma pranešti šią informaciją visiems draugams arba pažįstamiems, kurie moka mažiau ar daugiau kalbėti lietuviškai. Norintys dalyvauti, prašom susisiekti su Rodrigo Pardo telefonu (221)15-612-7656 (La Plata) arba atsiųsti ryšių informaciją elektroniniu paštu entrevistalitanos@gmail.com. Laikas bus derinamas pagal kiekvieno turimą laisvą laiką.

Pasaulio lietuvių meno tarybos steigėjai ir talkininkai po koncerto Los Angeles

Kūrybai ir bendravimui naujos galimybės

JAV suburta Pasaulio lietuvių meno taryba skatins bendradarbiauti Lietuvos ir lietuvių kilmės menininkus

Sujungti visame pasaulyje kuriančius Lietuvos menininkus, sukurti erdvę jiems bendrauti ir bendradarbiauti, supažindinti pasaulį su naujausiais Lietuvos ir lietuvių kilmės menininkų darbais. Tokius tikslus sau kelia Jungtinėse Amerikos Valstijose įsteigta ne pelno siekianti Pasaulio lietuvių meno taryba (Lithuanian World Arts Council, LWAC), visuomenei ir žiniasklaidai pristatyta iškilmingu koncertu Los Angeles „Hollywood Bowl“ koncertų salėje. Programą parengė vienos iš LWAC patarėjų, dirigentės Mirgos Gražinytės-Tylos vadovaujamas Los Angeles filharmonijos orkestras.

Šio sumanymo pradininkas – JAV gyvenantis Marius Markevičius, filmų „Kita svajonių

komanda“ ir Rūtos Šepetys romano *Tarp pilkų debesų* ekranizacijos režisierius. Vienas pagrindinių LWAC iššūkių – sukurti didelį ir aktyviai naudojamą socialinį tinklą, kuriame būtų galima rasti informacijos apie lietuvių menininkų pasirodymus ir projektus pasaulyje. Oficialios svetainės www.ltcreates.org, Facebook, Twitter, Instagram padės užpildyti šią spragą, pasitarnaus geresnei informacijos sklaidai, tarpusavio ryšiams.

LWAC taip pat stengsis ieškoti finansinės paramos menininkų darbams ir suteikti galimybę kūrybinėse dirbtuvėse mokytis iš žinomų kūrėjų. Tam sukurta LWAC patarėjų komanda, prie kurios jau prisijungė akordeonistas Martynas Levickis, fotografas Marius Jovaiša, kulinarinių knygų autorė Beata Nicholson, modelis Edita Vilkevičiūtė, kino prodiuseris Žilvinas Naujokas, rašytoja Rūta Šepetys.

Kitas LWAC žingsnis – Karolio Kaupinio filmo „Triukšmadarys“ pristatymas Europos sąjungos filmų festivalyje Los Angeles rugsėjo pabaigoje. Filmo ir Lietuvos pristatymu festivalyje rūpinasi Lietuvos garbės konsulė Santa Barbaroje ir viena LWAC įkūrėjų bei vykdomoji vadovė Daiva Navarrette. **S.K.**

London, ON

- **Šiluvos Mergelės Marijos šventė** ir mūsų parapijos atilaidai – rugsėjo 13, ateinantį sekmadienį. Tą dieną po 3 val. popietinių Mišių – vaišės parapijos salėje. Vaišių bilietas asmeniui – \$5. Laukiame visų saviškių ir svečių.
- **Sekmadienį ir švenčių Mišios aukoja 3 v.p.p.** Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.
- **Rugsėjo 13, sekmadienį, Mišios aukoja už Jonynų šeimos mirusius.**

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.15%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.15%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintančios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.90%
1 m. term. indėliai	1.90%	2 metams	2.05%
2 m. term. indėliai	2.05%	3 metams	2.55%
3 m. term. indėliai	2.55%	4 metams	2.70%
4 m. term. indėliai	2.70%	5 metams	2.80%
5 m. term. indėliai	2.80%		

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 100 MILIJONŲ DOLERIŲ

2014 metais nariams

IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **22%**

Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **11%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTERIJA

**Mieli mokiniai,
mokytojai ir tėveliai,**

*Rugsėjis žengia naują žingsnį –
dovanoja gražią ir prasmingą Mokslo ir žinių šventę,
metai iš metų pasikartojančią ir kaskart vis kitokią.*

*Šią dieną į mokyklos suolus susės tūkstančiai Lietuvos ir po visą pasaulį
pasklidusių mūsų tėvynainių vaikų.*

*Kuriame žemės kampelyje bebūtumėte – Jūs mūsų tautos vaikai,
kuriuos vienija protėvių žemė – Lietuva.*

*Labai svarbu, kad, siekdama žinių ir pažindama pasaulio įvairovę,
jaunoji karta neatitrūktų nuo lietuviškųjų šaknų,
išmokyti vertinti didžiąsias tautos vertybes – jos kalbą, istoriją, kultūrą.*

*Ugdyti jaunimo tautinę savimonę bei patriotinius jausmus –
kilni mokytojų ir tėvelių pareiga.*

*Atsakingai vykdydami šią misiją, Jūs auginate brandžią asmenybę,
mylinčią Lietuvą, gerbiančią jos šimtmečiais kurtą istoriją ir tradicijas.*

*Tegul ateinantys metai bus kupini naujų idėjų, kūrybiškumo,
sustiprins Jūsų tikėjimą savo jėgomis bei ryžtą įgyvendinant kilnų tikslą –
lietuviškos savasties išsaugojimą visame pasaulyje.*

Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministrė Audronė Pitrėnienė

Vilnius
2015 m. rugsėjo 1 d.

PLB nepitaria referendumui

Rugpjūčio 31 d. Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdyba pareiškė nepritarimą referendumui dėl dvigubos pilietybės. Tokią poziciją išievių atstovai paskelbė po to, kai šiai iniciatyvai pritarė Lietuvos vyriausybė. Išievių bendruomenė laikosi pozicijos, jog pilietybės išsaugojimas atitinka Konstitucijos 12-ame straipsnyje minimus „atskirus atvejus“, todėl nėra būtinybės keisti Konstituciją referendumo keliu, o problema gali būti išspręsta papildant Pilietybės įstatymą. Šis straipsnis skelbia, kad „išskyrus įstatymo nustatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis“, ir gali būti keičiamas tik referendumu.

Vyriausybė referendumui siūlo pateikti naują Konstitucijos 12 straipsnio variantą: „Lietuvos piliečiai pagal kilmę, įgiję kitos valstybės pilietybę, išsaugo Lietuvos Respublikos pilietybę. Kiti asmenys negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiai, išskyrus įstatymo nustatytus atskirus atvejus“. Referendumą siūloma rengti kartu su kitais Seimo rinkimais 2016 m. spalį. PLB pabrėžia, kad pasi-

sako ne už neribotą dvigubą pilietybę, bet už „prigimtinės pilietybės išsaugojimo teisę“. „Esame viena nedaloma tauta, nesvarbu, kur begyventume ir kokią pilietybę turėtume. Jeigu norime mažinti emigraciją, sugrąžinti lietuvius į Lietuvą, kad jie pasijautų reikalingi Tėvynei, turime jiems suteikti galimybę išsaugoti prigimtine pilietybę. Taip paskatinsime užsienyje gyvenančius lietuvius saugoti ir perduoti kitoms kartoms lietuviybę, pajusti pareigą protėvių žemei, ir nenukirsime lietuviškų šaknų išievijios kartoms visiems laikams“. PLB pažymi, kad referendumui dėl dvigubos pilietybės 2016 m. pritarė tik tuo atveju, jei dėl dvigubos pilietybės būtų pasiektas visų parlamentinių partijų sutarimas, įvestas internetinis balsavimas, taip pat pakeistas Referendumo įstatymas nustatant, kad pakeisti minimai nuostatai pakaktų daugumos balsavusių, o ne visų balso teisę turinčių piliečių balsų, kaip šiuo metu. Išieviai baiminasi, jog dabartinėmis sąlygomis referendumo nuostatai priimti neužtektų balsų.

Pasak PLB, neįgyvendinus šių sąlygų referendumas turėtų būti rengiamas ne anksčiau kaip 2019

m. kartu su savivaldybių tarybų arba prezidento rinkimais.

Pritarus vyriausybei, nutarimo projektas su siūlymu skelbti referendumą dėl dvigubos pilietybės įteisinimo turėtų toliau būti svarstomas seime. Pilietybės instituto liberalizavimo šalininkai teigia, kad dvigubą pilietybę reikia įteisinti siekiant išlaikyti emigrantų ryšius su Lietuva ir atsižvelgiant į globalizacijos tendencijas. Kritikai sako, kad piliečiai gali būti ištikimi tik vienai valstybei ir baiminasi, kad užsienio pilietybių gali siekti tautinės mažumos, o tuo gali pasinaudoti Rusija.

Pagal dabartinį įstatymą, Konstitucijos pataisa būtų priimta, jeigu už ją balsuotų daugiau kaip pusė piliečių, turinčių rinkimų teisę. Šiuo metu dviguba pilietybė leidžiama tik tiems piliečiams, kurie išvyko iš Lietuvos iki nepriklausomybės atkūrimo ir jų palikuonims, tačiau nėra suteikiama išvykusiems nepriklausomybės metu. Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad iš esmės plačiau leisti dvigubą pilietybę galima tik pakeitus Konstituciją.

BNS žinios

Prisikėlimo Kredito kooperatyvas **YPATINGAS pasiūlymas**

16 mėnesių **GIC 2.20%**

Tik naujiems įnašams

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Laikina Investavimo Galimybė

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

RRSP, RRIF pensijų fondai TFSA neapmokestinama taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	0.85%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	0.85%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SUTEIKIAME	
Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuosimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

Uždaras su kintančiu nuosimčiu	2.75%
Atviras su kintančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų	3.50%
Ribotą kreditą su nekilnojamojo turto užstatu	3.35%

MŪSŲ ADRESAS
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:
Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

Darbo laikas:
Ketvirtadieniais **uždaryta**
Sekmadieniais **uždaryta**

Vasaros darbo laikas

PAGRINDINIS SKYRIUS

Šeštadieniais uždarytas

Birželio 13 d. – rugsėjo 5 d.

Šeštadieniais dirbti pradėsime nuo rugsėjo 12 d.

ANAPILIO SKYRIUS

Uždarytas

Birželio 14 d. – rugsėjo 6 d.

Dirbti pradėsime nuo rugsėjo 10 d.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

www.Dr.Dubickas.com

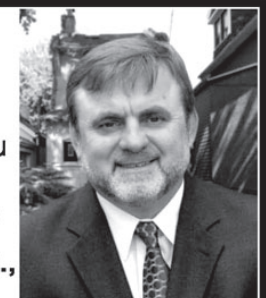
Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą.

Paaukosiu iki **\$1000** jūsų vardu
jūsų nurodytai labdarai
(Prašau paskambinti man dėl daugiau informacijos)

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,

Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
Brokerage 416.236.6000
kuleza@sympatico.ca

Sutton

Tel. tiesiogiai:
416.568.1604

DAUGELI METŲ SU TĒVIŠKĒS ŽIBURIAIS

Į praeitį pažvelgus

Edvardas ŠULAITIS

Taip atrodo, kai pradėjau bendradarbiauti TŽ

1949-siais atvykau į JAV, tuoj įsijungiau į visuomeninę (labiausiai į organizacinę sporto sritį), ir į žurnalistinę veiklą. Ją pradėjau *Draugo* dienraštyje, kai a.a. kun. J. Prunskio paragintas, pradėjau aktyvų bendradarbiavimą. Vėliau tame dienraštyje teko

redaguoti sporto bei Lietuvos Vyčių skyrius, o kelias vasaras, išleidžiant atostogų pagrindinius jo redaktorius, turėjau progą redaguoti *Draugo* pirmąjį puslapį. Tuomet įsijungiau ir į bendradarbiavimą kitoje JAV spaudoje bei kitur leidžiamą lietuvišką spaudą, kurią skaičiau nuo atvykimo į Dėdės Samo žemę. *Tėviškės žiburiuose*, kiek atsimeinu, pradėjau bendradarbiauti 1961-siais, juos redaguojant kun. dr. Pranui Gaidai (po netikėto pirmojo redaktoriaus dr. Adolfo Šapokos mirties). Kai kun. dr. P. Gaidai parašiau pirmąjį rašinį, jis tuoj atsiliepė laišku, padėjo ir pasiūlė dažniau parašyti TŽ. Aš į jo prašymą atsiliepiu teigiamai ir tapau nuolatiniu laikraščio bendradarbiu.

Ilgą laiką TŽ rašiau nuolatine, savaitine skiltį *Čikagos vaizdai ir vargai* ir straipsnius visuomeniniais bei sportiniais klausimais. Iš viso TŽ, turbūt, esu parašęs daugiau negu tūk-

stantį trumpesnių ar ilgesnių rašinių, kurių dalį esu išsikirpęs ir saugau savo archyve. Dalį iš jų (o taip ir iš spaudos) esu numatęs išleisti atskira knyga (jeigu tik sveikata ir finansai leis tai padaryti, nes dabar žengiant į 87-uosius amžiaus metus, nėra daug jėgų rašyti). Dėl sumažėjusių jėgų jau keleri metai TŽ skaitytojais mažai mato mano rašinių. Turbūt esu dabar pats ilgiausiai rašantis lietuvių spaudos darbuotojas?

Dabar TŽ yra vienas iš geriausiai redaguojamų lietuviškų laikraščių. Tai nuopelnas dabartinių redaktorių R. Sakalaitės-Jonaitienės, Č. Senkevičiaus, red. pavaduotojos S. Katkauskaitės. Ypatingai yra įdomūs Č. Senkevičiaus vedamieji, kuriuos jis išleidžia atskiromis knygomis (bene dvi esu iš jo gavęs) ir tokiu būdu vedamųjų mintys išliks ilgiems laikams. Geros kloties ir TŽ leidėjams – Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijai. Gyvuokite dar ilgus metus!

SKAITYTOJAI PASISAKO

Kur ilsisi KLD?

KUR dingio palaidota Kanados lietuvių diena? Paskutinioji – ta įmanioji XXXVI 2009 m. Toronte dailiai įstatė ir... uždare KLB Toronto apyl. 60-mečio progos užsidegimu-entuziazmu atvertą, tuolaikinį internetinį tinklą... Jame ieškant šiandien nerasi ten besitęsiančios informacijos. Po blizgančios 2009-ais paskutinės KLD Toronte teliko tik 2009 atsilikęs "tinkelis". Gi po Hamiltone 1953-čių pirmakarcio drąsaus pasikartojančios Šventės žiebigimo Kanados lietuvių dienos vyko ir tęsėsi pamečiui, tiesiog nuostabiai ir pasikartojančiai per žymias savo skaičiais ir net mažesnes, negausias lietuviškas KLB apylinkes. Windsoras, pavyzdžiui, labai dailiai – kad ir kartą. Daugelis KLB

apylinkių pasisiūlydavo KLB metiniuose suvažiavimuose surengti. Parodyti sau ir vietiniams kanadiečiams, kad "lietuviai gyvuoja Kanadoje", sielojasi savo GIMTINĖS LIKIMU! Londonas, nors ne daug gausesnis, bet turįs pajėgų branduolį, net keturis kartus (1970–tais 16-tą KL dieną, 1977-23-čią, 1963 – 28-tą ir 1989 gegužės pabaigoj, vietoje kaip įprastai rudenioj, 32-rą). Kita – tuoj po metų, 33-ji 1990-ais vėl Hamiltone.

Tarp 1990 ir 2009 – dvidešimtmetis nutekėjo upėmis Toronto link... 36-osios 2009-ais!

Tik trys Kanados lietuvių dienos per du dešimtmečius! Pridedant dar 6 metus iki jau besibaigiančių šių 2015 – tik 3 KL dienos per... dvidešimtpenketmetį. Kas nutiko?..

Per šešiasdešimtmetį labai pajėgūs, pilni lietuviškos savivarbos pokariniai "išvietinti pabėgėliai" DP-dypukai Kanadoje 1953-čiais įžiebtos tradicijos kruopštūs tęsėjai jau baigia išeiti į savo Anapilius... Tai ypač buvo galima pastebėti

džiaugsmingoje X DAINŲ ŠVENTĖJE Čikagoje. Paviljono erdvė buvo užpildyta tiek dainininkais, tiek žiūrovais – jaunesniais, ir jaunimu ir vaikais. Tikėkim jais ir jų veikla, linkėdami jiems darbingų lietuviškų užsispyrimų ir jų ištesėjimų. Kam? Savo prigimties savigarbai. Deja, kol kas dar neatsveriančių pokarinių DP labai išretėjusios buvusios "gvardijos" pastangų, – "gvardijos" rengusios Kanadoje džiugias, dažnas, žymias, didingas, pagal dabar... ne tik dingusias Kanados lietuvių dienas, taipgi dar besitęsiančias Šiaurės Amerikoje lietuvių DAINŲ ir Tautinių ŠOKIŲ šventes. IR... priedo šimtus vietinių savų visuomeninių-kultūrinių minėjimų-įvykių. Ateitis – ūkanota. Gero nedalinanti ir nežadanti, deja. Savo prigimtį peržiūrint, galime naujai save klausti – QUO VADIS – ...kuo sekame, kur einame savo išsivijose?

Edmundas Petrauskas,
London, ON

Round-the-clock cheque deposits.

Deposit Anywhere™ is now available at Parama.

Ask today how you can deposit cheques from your mobile device.

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.20%**

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji

Balansas: \$0 - \$4,999.99	0.000%
\$5,000.00 - \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 - \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 - \$59,999.99	0.150%
Virš \$60,000.00	0.250%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.10%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDELIJAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **3.35%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS **5.35%** ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS **6.85%** ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$220,000,000

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Dr. Sky Našlėnas
Certified Orthodontist
Associate Staff at the Hospital
for Sick Children

royal york
ORTHODONTICS

smile more.

BRACES FOR CHILDREN
AND ADULTS

ELITE Invisalign Providers

SW corner of Bloor and Royal York Rd.

www.RoyalYorkOrtho.com

tel. 416 207-0885

PADĒKA

A†A

VALERIJAI ŠNIUOLIENEI

mirus 2015 m. gegužės 18 d.,

nuoširdžiai dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Pauliui Rudinskui, OP, už Rožinį ir atnašautas Mišias, gedulines maldas šventovėje ir kapinėse bei palydėjimą į amžinojo poilsio vietą. Nuoširdžiai dėkojame vargonininkei Danguolei Radtkei ir Alinai Žilvytienei, skaičiusiai maldas Mišių metu šventovėje.

Nuosirdus aciū visiems, užprašiusiems Mišias, už pareikštas užuojautas žodžiu, raštu ar spaudoje, už gražias gėles, kurios puošė Mamytės karstą, ir aukas "Pagalba Lietuvos vaikams". Nuosirdus aciū visoms ponioms už skanius pyragus, F. Povilauskienei už visą vargą, rūpestį ir Benardui Mačiui už paruoštus skanius pusryčius. Aciū visiems, visiems prisidėjusiems ir atėjusiems atsisveikinti su mūsų mylima ir brangia Mamyte-Močiute paskutinėje žemiškoje kelionėje.

Giliame liūdesy likę – *Ramūnas, Lesia su šeima*

MIRTIES PRISIMINIMAS

A†A

STASĖ YOKUBYNAS

(1922-2014)

Šeima su liūdesiu mini
pirmąsias jos mirties metines.
Žodžiais sunku išreikšti
jos netekties skausmą.

Daiva, Gerry, Raymond, Kathleen,
Nicole, Genovaitė Kuzmas ir šeima

Kunigai – Lietuvos laisvės kovotojai

Tęsinys iš nr. 35

Prof. ONA VOVERIENĖ

Dainavos apygardos partizanų kapelionas buvo kunigas Zigmas Neciunskas-Elytė. Jis aktyviai rėmė partizanus, parūpindavo jiems maisto, pinigų, slapta sutuokė partizanus – jų vadą Adolfą Ramanaušką-Vanagą ir partizanę Birutę Mažeikaitę-Vandą, pasiryžusius būti

Kun. Zigmas
Neciunskas-
Elytė

kartu iki pat jų gyvenimo pabaigos. Apie kunigą Zigmą Neciunską alytiškė rašytoja Elvyra Biliūtė-Aleknavičienė parašė ypatingai mielą ir patrauklią knygą *Vilties Angelas* – K., 1999.

Mums nepavyko rasti medžiagos apie Kęstučio apygardos kapelioną kun. Algirdą Mocių; Didžiosios Kovos apygardos kapelioną kun. Liudą Puzoną ir kitus kunigus. Gal "Lietuvos aido" skaitytojai, tarp kurių, neabejoju, dar yra likusių gyvų partizanų, perskaitę šį mano straipsnį užpildys žinių spragas, parašydami redakcijai. Lietuvos istorijoje turi išlikti visų Laisvės kovotojų, mūsų žemės didvyrių vardai. Kaip rašė Justinas Lelešius-Grafas savo "Dienoraštyje":

"Pasirinkti kovos kelią, nieko sau asmeniškai nesitikint, o rizikuojant ne tik savo gyvybe, bet ir artimųjų likimu galėjo tik dideli idealistai, savo tautos patriotai... Jeigu Lietuva bus išgelbėta per vargus ir kančias, vargas už Tėvynės laimę nėra sunkus. Tik gaila bus tų aukų ir kančių, jeigu mes liksime nesuprasti ir neįvertinti" (Ten pat, p. 7; 28).

Apie Lietuvos laisvės kovotoją mons. Alfonsą Svarinską jau parašiau ne vieną straipsnį. Daugiausia jų skelbta "Lietuvos aido". Sąrašas ilgas ir jis pateiktas jau minėtame straipsnyje "Kovoje už idealiąsias vertybes..." ("Lietuvos aidas" – 2005, sausio 24, p. 8). Tai kunigas, kurio visas gyvenimas ir lemtis buvo kova prieš bolsėvizmą, visas jo apraiškas. Mons. A. Svarinskas tris kartus kilo į žūtbūtinę kovą ir nors sovietiniuose kalėjimuose jam teko praleisti 22 metus savo gyvenimo, Jis tą kovą laimėjo – Lietuva laisva ir nepriklausoma; kiekvienas gali vaduotis iš paverpto proto vergijos... ir netgi iš biologinio padaro, tiesa aukščiausios pakopos gyvūnijos pasaulyje, tapti visaverčiu žmogumi, turinčiu sielą, Dievo valią ir per Kristaus kančią tampančią nemirtinga. Mons. Alfonsas Svarinskas yra gyvas liudininkas tos kartos lietuvių dvasinės didybės ir jų troškimo laisvės Lietuvai.

Pokario represijų metu nukraujavusi dvasininkija kurį laiką gyveno "ramybės" būsenoje, prisitaikydama ir stengdamasi išlikti ir išsaugoti tikėjimą ir Bažnyčią. Tačiau tas ramybės periodas tęsėsi neilgai. Kagėbistams reikėjo kraujo, siekiant pateisinti savo egzistenciją, pagal pagrindinį komunistinės ideologijos principą: "Surask priešą ir jį sunaikink".

Jeigu to priešo nerasdavo, tai jį sukurdavo. KGB žvilgsnis nukrypo į dvasininkus – juos tylus ir ramus žudyti buvo lengviausia.

1960 m. sausio 28 d. buvo žiauriai nužudytas Imbrado klebonas Vytautas Antanas Šamšonas, "be kaltės kaltas", vien tik dėl to, kad Zarasų KGB reikėjo kraujo statistikai. Ištremtasis Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius įsakė savo pavaldiniams "kunigą Šamšoną palaidoti kuo iškilmingiausiai, nes jis – KGB auka" (Bronius Šlapelis. *KGB voratinkliai: kas juos sudraskys // XXI amžius*. – 2000, bal. 7, p. 7).

Tokiu pat žiauriu kagėbistiniu braižu buvo nužudytas Luokės klebonas kunigas Leonas Šapoka; Pamūšio klebonas kunigas Leonas Mažeika, o Avilių klebonas kun. Jurgis Balickaitis, pakviestas į saugumą, į jį nuėjo apsilvilkęs kalinio šimtasūlė ir vatines kelnes, prisidėjęs maisto krepšį ir pasiruošęs eiti geriau į kalėjimą, negu tapti savo tautos išdaviku (Bronius Šlapelis. Ten pat). Lietuvos kunigai suprato, jeigu jie nekovo, tai juos visus komunistai vieną po kito išžudys, kaip sakė Panevėžio vysk. Kazimieras Paltarokas "šluote nušluos". Nutarė gintis.

1972 m. kovo 19 d. pasaulio šviesą išvydo jų ginklas – "Lietuvos katalikų bažnyčios kronika", redaguojama kunigo Sigito Tamkevičiaus su vysk. Vincento Sladkevičiaus pritarimu... Kaip kadaise V. Kudirkos "Varpas", taip ir "Kronika" gaudė, aidėjo, pasiekė tolimiausius pasaulio kampelius, kur tik gyveno lietuviai; ištraukas iš jos skaitė Vatikano radijas, lietuviškas "Amerikos balsas", jų klausydamome ir mes, čia,

pavergtoje Lietuvoje. "Kronikoje" buvo demaskuojami okupacinio režimo nusikaltimai prieš žmogų ir žmogiškumą; Bažnyčios, kunigų ir tikinčiųjų persekiojimus, suėmimus, teismus ir kalinimus ir t.t. Sovietinio režimo metais "Kronikos" platintojai-knygnešiai, kaip ir caro laikais, ėjo į kalėjimus, kentė pažeminimus. Tai buvo kova – už žmogaus dvasios ir sąžinės laisvę, į Lietuvos istoriją įrašiusi tų metų kovotojų Tautos didvyrių kun. Sigito Tamkevičiaus, mons. Alfonso Svarinsko, kun. Juozo Zdebskio; kun. Broniaus Laurinavičiaus, kun. Kazimiero Kuzminsko; vienuolių seselių Nijolės Sadūnaitės, Genovaitės Navickaitės, Onos Vitkauskaitės, pasauliečių Petro Plumpos, Vlodo Lapienio, Povilo Petronio, Jono Stašaičio, rusų disidentų Sergejaus Kovaliovo ir kitų vardus.

Kūrėsi ir kitos pasipriešinimo okupaciniam režimui organizacijos "Lietuvos Helsinkio grupė"; "Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetas"; jie rašė pareiškimus į Lietuvos ir Sovietų Sąjungos aukščiausias partines ir teises institucijas, protestavo dėl kunigų ir tų organizacijų aktyvistų suėmimo. Buvo areštuoti kun. Sigitas Tamkevičius, kun. A. Svarinskas, kun. J. Zdebskis, kiti katalikiškojo judėjimo aktyvistai. 1981 m. lapkričio 24 d. KGB iš pasalų nužudė kun. Bronių Laurinavičių Kalvarijų ir Žalgirio gatvių sankryžoje, dviem kagėbistams pastūmus kunigą po sunkvežimio ratais. 1986 m. vasario 5 d. Varėna-Valkininkai-Eišiškės kelių sankryžoje KGB nužudė kun. Juozą Zdebskį ir su juo važiuosį jo draugą inžinierių A. Sabaliauską bei Čekaitę iš Birštono, lygiame kelyje organizavę autoavariją. Ketvirtas keleivis, važiuojęs su žuvusiais liko gyvas, bet nieko nepasakojo. Tai – KGB paslaptis.

Pabaiga

NAUJAS SARGYBINIS LAIVAS

Liepos 24 d. Klaipėdoje vyko Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) naujo patulinio laivo „Aleksandras Barauskas“ priėmimo iškilnės. Pagal laivų šventinimo tradicijas Lietuvos prezidentė simboliškai į laivo bortą sudaužė putojančio vyno butelį. Laivas „Aleksandras Barauskas“, pastatytas Estijos bendrovėje „Baltic Workboats

AS“, pakeis pasenusį ir naudoti nebetinkamą 1969 m. statybos laivą „Lillian“. Jis yra pritaikytas bet kuriuo paros metu ir bet kokiomis oro sąlygomis atlikti sienų saugumo patikrinimus, padėti nelaimės jūroje ištiktiems laivams, atlikti žmonių gelbėjimo ir paieškos operacijas, prisidėti valant vandens taršos pėdsakus. Jei pri-

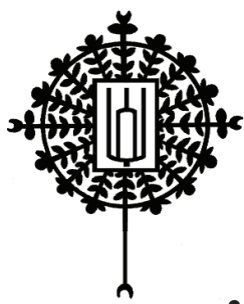
reiktų, sunkiuoju denio kulkosvaidžiu ginkluotą 26,5 metrų ilgio laivas gali dalyvauti koviniuose veiksmuose. Didžiausias laivo greitis – 31,5 mazgo; jis gerokai greitesnis nei kiti VSAT patuliniai laivai. Tokios klasės laivus pakrančių apsaugai taip pat naudoja Švedija, Lenkija, Estija ir Latvija.

Inf.

Naujojo jūrų pasienio sargybos laivo priėmimo iškilnės

Ntr. R.Dačkaus

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

Anapilio parapijos atlydai bus rugsėjo 27, sekmadienį

Šiais metais minima a.a. kun. Petro Ažubalio 35 metų mirties ir a.a. muz. Jono Govedo 10 metų mirties sukaktys

- 3 v.p.p. – iškilmingos Mišios
- 4.30 v.p.p. – vaišės Anapilio salėje
- Vaišių metu programa: **“GYVENIMO MEDIS”**
– meninė inscenizacija su muzika, režisierė Daiva Botyrienė

Bilietus į vaišes galima užsisakyti pas Ireną Paznėkienę
tel. 905-276-0822 arba el. paštu irenapaznekas@gmail.com

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ANAPILIO PARAPIJOS TARYBA

Kas naujo lietuviškose kapinėse?

Poetas Maironis poezijoje mini: „Mainos rūbai margo svieta, silpnas kelias, tvirtas griūva. Nebijokim vargo kieto, juk be jo galiūnai pūva“. Gražios eilės ir labai prasmingos, daug kas tinka šių dienų aktualijoms. Daug kas mainos ir jau pasikeitė lietuviškose kapinėse. Medžiai, kurie kaip tvirti galiūnai peraugę savo gražumą, pušiai sausi pasidarę nepatrauklūs ir pradėjo daryti žalą ne tik vaizdai, bet ir savo galingumu kilnoja ar net pastumia paminklus. Anksčiau rašant buvo kreiptasi į kapaviečių artimuosius, kurių dauguma sutiko su esančia padėtimi ir pasiūlė patvarkyti arba pašalinti netinkamą augmeniją. Daug peraugusių ir džiūti pradėjusių medžių ir dekoratyvinių krūmų su savininkų sutikimu ir daliniu išlaidų padengimu buvo pašalinti. Pasikeičia vaizdas, kai peraugę krūmeliai, iš dalies ar visai uždenę paminklus ir teršiantys aplinką buvo pašalinti. Dar yra nemažai kapaviečių, kurios reikalingos dėmesio, bet artimieji neatsiliepia ir nenurodo, ką reikėtų daryti su esančia padėtimi. Galimas dalykas, kad artimieji gyvena toliau nuo kapinių ir retai lankosi kapinėse, arba iš viso nėra artimųjų, kurie pasirūpintų. Kapinių priežiūrėtojai savo nuožiūra pašalina išdžiūvusią ar netinkamą augmeniją. Dėl to susidaro išlaidos, kurias iš gaunamų aukų kapinių reikalams galima padengti. Kapinių priežiūros valdyba dėkinga visiems, kurie nuolatos tam tikslui paskiria aukas. Tik bendrais sprendimais ir pastangomis galima išlaikyti tvarką ir grožį net pasididžiavimą keliančiose turimose kapinėse. Norima priminti ir prašyti, kad būdami kapinėse pasižvalgytume ir padėtume nuspręsti, kaip pagerinti aplinką prie artimųjų kapų. Daug kas pašalina esančias gėlių lysves ir prašo uždėti velėną, kuri tinkamai priežiūrima ir apkarpoma pakeičia vaizdą. Taip pat prašoma visus, kurie patys pasitvarko, nepalikti išrautų piktžolių ar nukarpytų šakų nuo medelių, daugiausia patvoriuose arba prie kelių. Yra atliekų sunešimo dėžė netoli koplyčios, į kurią reikėtų sumesti nereikalingas atliekas.

Maironis rašo „galiūnai pūva“, todėl palaidotieji, nors sunykę, liko amžinai ilsėtis savose kapinėse, amžinoje pomirtinėje tėvynėje. Kapai pažymėti įvairaus didumo paminklais. Matosi gražaus meno, gražių užrašų, kurių tekstuose ilgimasi paliktos tėvynės Lietuvos ir su dėkingumu už rastą svetingą žemę.

Praeitais metais kilo sumanymas pastatyti koplyčios aplinkoje granitinius suolus. Buvo pasiūlyta lietuviškoms finansinėms institucijoms padengti susidarančias išlaidas ir tuo pagerbti palaidotus narius. Mielai sutiko su pasiūlymu, ir suolai jau pagaminti ir laikinai pastatyti paskirtose vietose, laukiama atitinkamų plokščių, kurios bus padėtos po suolų kojomis. Suolus su nurodytais užrašais užsakė ir išlaidas padengė: Kanados lietuvių fondas, Prisikėlimo kredito kooperatyvas, Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas „Talka“, Lietuvių kredito kooperatyvas „Parama“ ir Montrealio lietuvių, kurių išlaidas padengė Lietuvių kredito unija „Litas“. Lietuvos kankinių

Nauji granitiniai suolai kapinėse

parapija paskyrė suolą buvusiam klebonui ir kapinių steigėjui kun. Petru Ažubaliui. Garbės šaulė Zuzana Jonikienė suolą paskyrė savo vyro garbės šaulio Petro Joniko ir kapinėse palaidotų šaulių garbei. Giminės palikuonė M. Biele suolą paskyrė Bielauskų giminės atminimui.

Didžiausias rūpestis kapinių priežiūros valdybai yra paskelbto mašinerijos vajeaus vykdymas ir jo rezultatai. Nuo pavasario iki dabar vaju sėkmingai vyksta, ir jau surinkta apie ketvirtis reikalingos sumos. Dar daug reikia, ir toli gražu iki pabaigos, bet graži pradžia padaryta. Kviečiami visi lietuviai ne tik Toronte ar apylinkėse gyvenantys, bet kviečiami ir toliau gyvenantys, kurių artimuosius yra priglaidusios kapinės, pagal išgalę paremti vaju. Padėka visiems, kurie vaju parėmė ir laukiama daugiau aukų, kad sėkmingai būtų galima padengti susidarančias išlaidas. Kaip anksčiau buvo rašyta ir aiškinta, kad turėta mašinerija atgyveno savo paskirtį, paseno ir reikalavo didelių išlaidų remontuojant. Todėl valdyba nutarė pirkti naują mašineriją. Pradžioje vasaros buvo nupirkta traktorius su padargais, kurie reikalingi atlikti pasitaikančius darbus. Nupirkta duobių kasimo ekskavatorius, kuris yra didesnis ir pajėgesnis už turėtą. Yra užsakyta prie traktoriaus sniego pūtėjas, kuris bus tinkamas valyti žiemą kapinių kelius. Taip pat užsakyta naujas sniego stumdytojas, sniegui aikštėse nustumdyti. Nupirkti traktorius ir duobių kasimo ekskavatorius bei užsakyti priedai kainuos daugiau kaip šimtą tūkstančių dolerių. Atrodo baiminanti suma, bet su visų tautiečių parama bus galima nugalėti. Kaip anksčiau minėta, jau daugiau ketvirčio surinkta. Todėl dar kartą kviečiami visi lietuviai, kurie iš dalies yra ir kapinių savininkai, vaju paremti.

Vytautas Pečiulis,
Kapinių priežiūros valdybos vardu

Air Conditioning & Heating

Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

PACE LAW FIRM THE LEGAL EXPERTS ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų kalusimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

ŠVIETIMUI

Per KLB, Fondas šias metais paskyrė virš

\$15,000

lietuviškam švietimui Kanadoje

Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!

Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose,
bei savo testamentuose.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rckd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

